

Μηνιαία μαθητική εφημερίδα
των μαθητών του Δημοτικού Σχολείου
και Νηπιαγωγείου Ριζού
Τηλέφωνο Σχολείου 2381071209
dim-rizou.pel.sch.gr
e-mail: mail@dim-rizou.pel.sch.gr

Έτος 17^ο
Φεβρουάριος 2013
Αριθμός Φύλλου 137
Ευρώ 1

Μαθητικός Λόγος

2008: ΕΠΑΙΝΟΣ από το Ίδρυμα Μπότσοη, για την 11η τη συνέχη έκδοση και την ποικιλία της ύλης μας

ΜΙΚΡΟΜΑΓΕΙΡΕΜΑΤΑ

Στα πλαίσια του μαθήματος της Γλώσσας και με αφορμή το κείμενο «Μικρομαγειρέματα» οι μαθητές της Γ' τάξης έγιναν λιλιπούτειοι μάγειρες και με πολύ κέφι, φαντασία και μεράκι έφτιαξαν «τρουφομπαλίτσες», χρησιμοποιώντας τα υλικά και ακολουθώντας τις οδηγίες που έδινε το βιβλίο.

(Η συνέχεια στην 4^η σελίδα)

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

ΣΕΛ. 2: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΑΣ: Νηπιαγωγείο - Β' ΤΑΞΗ: Κάρτες **ΣΕΛ. 4:** Γ' ΤΑΞΗ: Μικρομαγειρέματα - Ε' ΤΑΞΗ: Μουσική τζαζ και μπλουζ **ΣΕΛ. 6:** ΣΤ' ΤΑΞΗ: Τα ονόματα στην Οδύσσεια **ΣΕΛ. 7:** ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ: Εναγγελιστές **ΣΕΛ. 8:** Γιβραλτάρ και Ελλήσποντος **ΣΕΛ. 10:** Γράμμα από την Τσεγκανές **ΣΕΛ. 11:** Πουλώντας την εφημερίδα μας **ΣΕΛ. 12:** Συνέντευξη από τον κ. Γιώργο Κυριακίδη, δάσκαλο Okinawa - ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΝΩΡΩΠΟΥ: Ατόμουν **ΣΕΛ. 13:** Τι είναι αστεροειδές και τι μετεωρίτες; **ΣΕΛ 14:** ΜΥΘΟΙ ΣΤΑ ΠΟΝΤΙΑΚΑ: Το λεοντάριν κι το κοπάδιν - Γιατί το λέμε; **ΣΕΛ. 15 - 16:** Διασκεδάστε μαθαίνοντας

**ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΤΟΥΣ
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ**

Στα πλαίσια της θεματικής ενότητας «Υγιεινή Διατροφή» οργανώσαμε στο νηπιαγωγείο ένα «Υγιεινό πρωινό». Κάναμε φέτες ψωμιού με βιτάμι και μαρμελάδες βερίκοκο και φράουλα. (Τα υλικά τα έφερε η μητέρα του Δημήτρη, η κ. Ρένα Παπαδοπούλου).

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Η προϊσταμένη και τα παιδιά του 1/θέσιου Νηπιαγωγείου Ριζού ευχαριστούμε την κ. Ρούλα Μπατσιόλα για τη δωρεά στο σχολείο μας διάφορων υλικών (μολύβια, σβήστρες, ξύστρες, πλαστελίνες, μπαλόνια, μπλοκάκια).

Β' ΤΑΞΗ

Στην ενότητα της Γλώσσας «Με προσκαλούν και προσκαλώ» οι μαθητές και οι μαθήτριες της Β' τάξης έμαθαν να γράφουν ευχετήριες κάρτες και σας τις παρουσιάζουν:

Απριλίων μας
Ουρανός από βούραια
νι τα Εκατόπετρα
γηραιού θάλασσας
ΝΙΚΑΙΑ

Κινητοποίηση
Κανέλα, πλάστικ και επιτραπέδων
Να ξεμπάλω στην πάρα
και στα κανθάρια.
Με αγάπη
Αννα

Ημέρα
σου ευχόμαστε για την επόμενη
μερική πολλά. Να τα χαρούσετε
Με αγάπη
Χρήστος

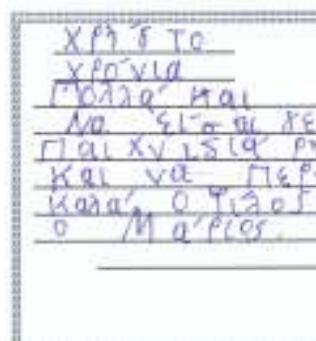
Δέσποινα,
σαν είμαστε μαζί σαντορίνης
περιή σαντορίνης περιή σαντορίνης
περιή σαντορίνης περιή σαντορίνης
Πάρα
Σελίνη

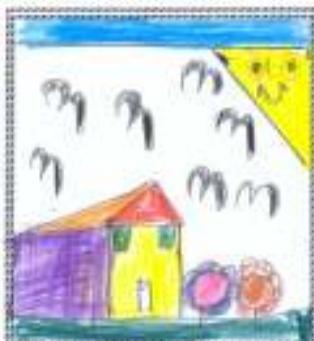
Νερούζη,
σαντορίνη χρύσια πορσελάνη
Να είσαι ευτυχισμένη για
τη γαλαξίας και να είσαι
τελείως μαρτυρική.
Μεριάνη Κακού!!!

Νικολάτα
σαντορίνη
κατά την Εκατοντάρεβη.
Να είσαι ευτυχησμένη. Κατά την
Εκατοντάρεβη ζενέβεια
Μαριάνα
Ηλιάτ

Χρήστο
Χρονία
μολλώ και
μας είστε στην επόμενη
Παι Χριστοφόρη πρι
και να μεριάσετε
καλά, ο Τιμόθεος
ο Μάριος

Κινητοποίηση
Σαντορίνη στην παραλία της Αρίνης.
Οι παιδιά γεννητούσαν
στρίψια καταστρέψαντας
σαν στρίψια και λιπαρά.
Μεριάνη
Τινάκη

Ευτυχία
Να τα εκπλαγείτε κατα την
πορεία της ημέρας σαν μονάχοι
χρυσού. Να τα ρίξετε και να δοκιμάσετε
την πορεία με αριθμούς
καθημερινά.

Ιωνία
Ευτυχία

Κινητοποίηση
υράσια πορσελάνη και ευτυχισμένη
Ευτυχία στον Τα Ρέου ή το
Υρράς. Ευτυχία, ιωνά.

Ιωνά

Γ' ΤΑΞΗ ΜΙΚΡΟΜΑΓΕΙΡΕΜΑΤΑ

(Η συνέχεια από την 1^η σελίδα)

Αφού φόρεσαν τις ποδιές και τα γάντια, έπιασαν δουλειά. Πραγματικά εντυπωσίασαν με το ταλέντο τους και έφτιαξαν πεντανόστιμες τρουφομπαλίτσες, τις οποίες, αφού έβαλαν για αρκετή ώρα στο ψυγείο, τις γεύτηκαν πρώτα οι ίδιοι και στη συνέχεια κέρασαν τα παιδιά όλων των τάξεων και φυσικά τους δασκάλους και τις δασκάλες του σχολείου μας.

Ίσως αυτά τα παιδιά μεγαλώνοντας γίνονται πρωταγωνιστές στους τηλεοπτικούς μας δέκτες ακολουθώντας δρόμους καριέρας στη μαγειρική, εφόσον υπάρχει ταλέντο.

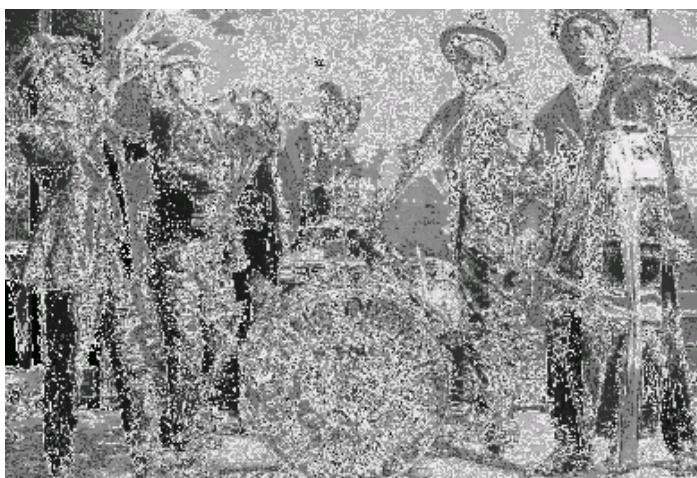

Ε' ΤΑΞΗ

Στην ενότητα «Μουσική» του μαθήματος της Γλώσσας μάθαμε: για τις συναυλίες, τα μουσικά όργανα και τα όργανα μιας συμφωνικής ορχήστρας, πώς να απαγγέλουμε και να γράψουμε στίχους, να περιγράφουμε έργα τέχνης, να ζωγραφίζουμε ακούγοντας μουσική, να γράψουμε στίχους βλέποντας διάφορους πίνακες και τέλος για τα είδη της Μουσικής.

Με αφορμή τα παραπάνω αποφασίσαμε να βρούμε πληροφορίες και να γράψουμε για κάθε είδος μουσικής ξεχωριστά στην εφημερίδα του σχολείου μας. Ξεκινήσαμε με τη ραπ και τη ροκ μουσική στο φύλλο και συνεχίζουμε με τη τζαζ και τα μπλουζ.

ΜΟΥΣΙΚΗ TZAZ

Η τζαζ ξεκίνησε ως ένα μίγμα πολλών ειδών μουσικής, συνδυάζοντας στοιχεία από την Αφρική και τη Δυτική Ευρώπη. Οι ρίζες της βρίσκονται στη δεκαετία του 1880. Πιστεύεται ότι «γεννήθηκε» στη Νέα Ορλεάνη, από τους Κρεολούς, μία φυλή γαλλόφωνων και

ισπανόφωνων μαύρων, με καταγωγή από τις Δυτικές Ινδίες.

Οι Κρεολοί ζούσαν στη Λονιζιάνα, κάτω από την κυριαρχία των Γάλλων και των Ισπανών έως το 1803, οπότε έγιναν Αμερικανοί πολίτες κι εγκαταστάθηκαν στη Νέα Ορλεάνη. Υπερηφανεύονταν για τις κοινωνικές και πολιτιστικές τους αξίες, καθώς και για τις γνώσεις τους περί της δυτικοευρωπαϊκής μουσικής. Η διαφορετικότητά τους αυτή, τους κατέτασσε σε μια ανώτερη τάξη σε σχέση με τους υπόλοιπους μαύρους κι έτσι άνοιξαν γι' αυτούς οι πόρτες της υψηλής κοινωνίας. Στη μουσική τους σημαντικότατο ρόλο είχε η ερμηνεία, γι' αυτό και έπαιξαν κατά κανόνα στην Όπερα και σε κοινωνικές εκδηλώσεις.

Στη δυτική πλευρά της πόλης ζούσαν οι αμόρφωτοι, οι απολίτιστοι και φτωχοί Αφροαμερικανοί. Η δική τους μουσική βασιζόταν σε απλές μελωδίες και πολύπλοκους ρυθμούς, που αναμιγνύονταν με διάφορα φωνητικά. Τα τραγούδια τους είχαν συνήθως πνευματικό χαρακτήρα ή τα τραγουδούσαν για να περάσει η ώρα, όταν εργάζονταν σκληρά. Είχαν παρατηρήσει ότι τους βοηθούσαν να είναι πιο παραγωγικοί.

Το 1894 μια νέα νομοθετική μεταρρύθμιση διαχωρισμού λευκών και μαύρων εκτόπισε τους Κρεολούς στη δυτική πλευρά της Νέας Ορλεάνης, μαζί με τους φτωχούς μιγάδες. Εκεί, οι δύο πολιτισμοί και τα μουσικά τους είδη ήρθαν σε σύγκρουση, αναμείχθηκαν κι έτσι δημιουργήθηκε ένα νέο είδος μουσικής, η τζαζ.

Με τον καιρό η τζαζ άλλαξε και νέες μορφές της αναπτύχθηκαν. Έως το 1900, το Ραγκτάιμ και τα Μπλουζ ήταν η νέα «τρέλα». Η Νέα

Ορλεάνη φάνταζε ως η Μέκκα των νέων καλλιτεχνών και ήχων, που συμπεριελάμβαναν τα πάντα: Ραγκτάιμ, εμβατήρια, ποπ, χορευτικά και μπλουζ. Η μουσική σκορπίστηκε στον Βορρά και στη Δύση, μέσω των μεταναστών και της δισκογραφίας. Τη δεκαετία του 1920, η τζαζ έπαψε να είναι μουσική αποκλειστικά για μαύρους. Υιοθετήθηκε από τους λευκούς και επέδρασε καθοριστικά στη μουσική τους.

Ανάμεσα στους «πατέρες» της τζαζ ήταν ο Τζο «Κινγκ» Όλιβερ, ο Λούις Αρμστρονγκ και ο Φέρντιναντ «Τζέλι Ρολ» Μόρτον. Αυτοί έπαιξαν μ' ένα στυλ που αργότερα έγινε γνωστό ως Ντίξιλαντ. Ο χορός έγινε η τελευταία μόδα στο τέλος της δεκαετίας του '30, καθώς πολλοί ήταν αυτοί που χορεύοντας ήθελαν ν' αποτινάξουν από πάνω τους την κατάθλιψη. Έτσι, η τζαζ μουσική εξελίχθηκε σ' ένα νέο είδος χορευτικής μουσικής.

Μέχρι τη δεκαετία του '40 είχαν αναπτυχθεί ποικίλες μορφές της τζαζ: Παραδοσιακή, Μποπ, Σουίνγκ, Ντίξιλαντ, Λάτιν Τζαζ. Το ίδιο εξακολουθεί να συμβαίνει έως σήμερα. Το πιο πρόσφατο είδος της είναι η Άσιντ Τζαζ, που γίνεται όλο και πιο δημοφιλής.

www.sansimera.gr

Γκιόκα Ρενάτο

* * *

ΜΠΛΟΥΖ

Με τον όρο **μπλουζ** αναφέρεται το φωνητικό και οργανικό μουσικό ιδίωμα που εκφράζεται με «Μπλουζ» νότες (blue notes) δηλαδή υφέσεις στην 3η και 7η νότα της κλίμακας και επαναλαμβανόμενο μοτίβο συνήθως δωδεκάμετρης μορφής. Γεννήθηκε στις αφροαμερικανικές κοινότητες των Η.Π.Α. ως ανάμειξη στοιχείων με αφρικανικές ρίζες, εκκλησιαστική μουσική (Σπιρίτουναλς και Γκόσπελ), ύμνους του εμφυλίου πολέμου κ.ά. μουσικά ιδιώματα. Το μπλουζ επηρέασε σε σημαντικό βαθμό την ύστερη αμερικανική και δυτικοευρωπαϊκή μουσική και συνδέθηκε με άλλα είδη όπως το ράγκταϊμ, η Τζαζ, το Ρυθμ εντ μπλουζ (rhythm and blues) το Ροκ εντ ρολ (rock and roll), το Χιπ χοπ και η Ποπ μουσική.

Για πολλά χρόνια το μπλουζ καταγραφόταν μόνο από μνήμης, ζωντανό και σε προσωπικό επίπεδο. Γεννήθηκε στο δέλτα του βόρειου Μισισιπή μετά από τον αμερικανικό εμφύλιο πόλεμο. Επηρεασμένο από τις αφρικανικές ρίζες του, μπαλάντες και ρυθμικούς χορούς, (τα τζαμπ απ), εξελίχθηκε σταδιακά σε μουσική για έναν τραγουδιστή, που δημιουργούσε διάλογο

ανάμεσα στη φωνή και την κιθάρα του, τραγουδώντας έναν στίχο και απαντώντας οργανικά.

Από τα σταυροδρόμια των λεωφόρων 61 και 49 και την πλατφόρμα του Σιδηροδρομικού σταθμού του Κλάρκστεϊλ, το μπλουζ μετακόμισε βόρεια στο Μπηλ Στρητ του Μέμφις και τα «Θεάματα των γιατρικών» (*medicine shows*), για να επηρεάσουν τη λαϊκή μουσική σχεδόν σε όλο το εύρος της. Τα πρώτα μπλουζ ακολουθούσαν, σε ό,τι αφορά στο ρυθμικό τους πρότυπο, τον συχνά ακανόνιστο ρυθμό της φωνής, όπως φαίνεται σε ηχογραφήσεις της δεκαετίας του '20, ακόμη και της δεκαετίας του '30, από τους θρυλικούς Τσάρλι Πάτον, Μπλάιντ Λέμον Τζέφερσον, Ρόμπερτ Τζόνσον, Λάιτνινγκ Χόπκινς κ.ά.

Στη δεκαετία του '30 και του '40 τα μπλουζ κατέκτησαν τον Βορρά και πέρασαν στο ρεπερτόριο της μπιγκ μπαντ τζαζ. Η εισαγωγή του ηλεκτρικού ενισχυτή και η χρήση της τονικότητας της τζαζ άλλαξε ριζικά τη μορφή του «ηλεκτρικού» πλέον μπλουζ. Στις πόλεις του Βορρά, στο Σικάγο και το Ντητρόιτ, μπλουζίστες και σόλο κιθαρίστες (lead guitarists) όπως ο Μάντυ Γουότερς, ο Γουίλι Ντίξον, ο Τζον Λη Χούκερ, ο Χόουλινγκ Γουλφ και ο Έλμιρ Τζέιμς έπαιξαν ηλεκτρικά και έκαναν δημοφιλή τα μπλουζ του Δέλτα του Μισισιπή, χρησιμοποιώντας στην μπάντα όργανα όπως το μπάσο, τα ντραμς, το πιάνο και περιστασιακά τη φυσαρμόνικα. Στην ίδια περίοδο στο Χιούστον ο Τι-Μπόουν Γουόκερ, και στο Μέμφις ο Μπι Μπι Κινγκ καθιέρωσαν ένα νέο στυλ που συνδύαζε την τεχνική της τζαζ με το ρεπερτόριο και την τονικότητα του μπλουζ.

el.wikipedia.org

Παρασκευαΐδου Αθανασία

ΣΤ' ΤΑΞΗ ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΟΔΥΣΣΕΙΑ

Οι μαθητές της ΣΤ' τάξης, που συμμετέχουν στο 2° μαραθώνιο ανάγνωσης «Ο συναρπαστικός κόσμος της εικονογράφησης: «Ταξιδεύοντας με τον Οδυσσέα», αφού διάβασαν τα 6 βιβλία του graphic novel της Οδύσσειας, με αφορμή μια εργασία του ερωτηματολόγιου που συμπλήρωσαν, συνέχισαν την ομαδική δουλειά ψάχνοντας τη σημασία των ονομάτων που βρήκαν μέσα στην Οδείσεια.

Τα ονόματα που έχει δώσει ο Όμηρος στους ήρωές του στην Οδύσσεια, αλλά και τα ονόματα των θεών και των ημίθεων, κάτι σημαίνουν. Οι μαθητές της ΣΤ' τάξης έψαξαν στο internet (users.uoa.gr, www.greek-language.gr, delfikiadelfotis.blogspot.com, sites.google.com/site/schooldel02) και στο Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Γ. Μπαμπινιώτη και βρήκαν την ετυμολογία και τη σημασία τους και σας τα παρουσιάζουν.

Οι βασικοί ήρωες

Οδυσσέας: ετυμ. από το ρήμα οδύσσομαι (= είμαι οργισμένος εναντίον κάποιου, μέμφομαι ή μισώ κάποιον) = αντικείμενο οργής, ο διωκόμενος από τους θεούς, αυτός που εξόργισε τους θεούς.

Τηλέμαχος: ετυμ. τήλε (= μακριά) + μάχομαι = αυτός που είναι μακριά από τη μάχη, αυτός που μάχεται από μακριά.

Πηνελόπη: ετυμ. πήνη (= νήμα) + λέπω (= ξετυλίγω) = αυτή που ξετυλίγει το νήμα, υφάντρια.

ΣΧΟΛΙΟ: Ο Οδυσσέας εξόργισε τους θεούς, γιατί δεν έκανε θυσίες, για να τους τιμήσει, και επειδή τύφλωσε τον Πολύφημο. Ο Τηλέμαχος είναι μακριά από τον πατέρα του και μάχεται, για να τον φέρει κοντά του, αλλά ταυτόχρονα παρακολουθεί τους μνηστήρες να λεηλατούν την περιουσία του πατέρα του χωρίς

να κάνει τίποτα. Η Πηνελόπη υφαίνει την ημέρα ένα πέπλο και την νύχτα το ξηλώνει, για να μην παντρευτεί κάποιον από τους μνηστήρες.

Οι υπηρέτες στο παλάτι του Οδυσσέα

Μέδων: ετυμ. από το μέδω (κυβερνώ, βασιλεύω, φροντίζω) = φύλακας, προστάτης

Ευρύκλεια: ετυμ. ευρύς + κλέος (= δόξα) = αυτή με την πλατιά δόξα.

Φήμιος: ετυμ. από τη λέξη φήμη, λόγω της φημισμένης τέχνης του (ήταν αιοδός).

ΣΧΟΛΙΟ: Ο Μέδων ειδοποιεί την Πηνελόπη ότι οι μνηστήρες έχουν στήσει καρτέρι, για να σκοτώσουν τον Τηλέμαχο. Η Ευρύκλεια, η παραμάνα του Οδυσσέα, είχε την τιμή και τη δόξα να αναγνωρίσει τον Οδυσσέα από το σημάδι που είχε στο δεξί πόδι. Ο Φήμιος έχει αυτό το όνομα γιατί ασκεί την φημισμένη τέχνη του αιοδού (τραγουδιστή).

Ευρύμαχος: ετυμ. ευρύς + μάχομαι = αυτός που μάχεται με κάθε μέσο.

Αντίνοος: ετυμ. αντί + νους = αυτός που κάνει ό,τι δεν είναι σωστό, αυτός που ενεργεί αντίθετα με τη λογική.

Αμφίνομος: ετυμ. αμφί + νόμος = αυτός που διαστρεβλώνει το νόμο, που αμφιταλαντεύεται.

ΣΧΟΛΙΟ: Ο Ευρύμαχος μάχεται με κάθε μέσο για να διεκδικήσει την Πηνελόπη. Ο Αντίνοος είναι οξύθυμος και ενεργεί χωρίς λογική. Ο Αμφίνομος είναι ευγενικός και αμφιταλαντεύεται να μείνει με τους μνηστήρες ή να τους αφήσει και να φύγει.

Καλυψώ: ετυμ. από το καλύπτω = αυτή που προσπάθησε να «καλύψει», δηλαδή να κρύψει, τον Οδυσσέα.

Κύκλωπας: ετυμ. κύκλος + ωψ (= μάτι) = αυτός που έχει στρογγυλό μάτι.

Πολύφημος: ετυμ. πολύ + φημί (λέω) = πολύ διάσημος ή μεγαλόφωνος.

Ναυσικά: ετυμ. ναυς (= πλοίο) + καίνυμαι (= υπερτερώ, υπερέχω) = αυτή που υπερτερεί, υπερέχει στη θάλασσα.

ΣΧΟΛΙΟ: Η Καλυψώ κρατάει «φυλακισμένο» τον Οδυσσέα στο νησί της, την Ωγυγία. Οι Κύκλωπες ήταν γίγαντες με ένα μεγάλο στρογγυλό μάτι και ο Πολύφημος ήταν ο πιο φημισμένος από αυτούς. Η Ναυσικά ήταν κόρη του βασιλιά των Φαιάκων, οι οποίοι ήταν

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013

πολύ καλοί ναυτικοί και βοήθησαν τον Οδυσσέα δίνοντάς του ένα πλοίο και πλήρωμα για να γυρίσει στην Ιθάκη.

Αθηνά: ετυμ. θεός + νους = η προερχόμενη από τον υπέρτατο νου (η Αθηνά ξεπήδησε από το κεφάλι του Δία).

Ερμής: ετυμ. έρυμα (λόγος) = εκείνος που μεταφέρει το λόγο ή από το έρυμα (= σωρός λίθων), επειδή ο σωρός των λίθων, οι οποίοι συγκεντρώνονται πάνω από τους τάφους, θεωρούνταν σύμβολο του ψυχοπομπού Ερμή.

Αίολος: ταχύς, ευκίνητος

Ποσειδώνας: πότος (ποταμός) + διδών = εκείνος που δίνει ποτάμια.

ΣΧΟΛΙΟ: Η Αθηνά, ο Ερμής και ο Αίολος προσπαθούν να βοηθήσουν τον Οδυσσέα, ενώ ο Ποσειδώνας κάνει ότι μπορεί, για να μην επιστρέψει στην Ιθάκη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Τα ονόματα που έχουν οι βασικοί ήρωες της Οδύσσειας έχουν σχέση με το ρόλο που παίζουν στην εξέλιξη της ιστορίας.

Άλλα πρόσωπα που αναφέρονται στην Οδύσσεια

Λαέρτης: ετυμ. λαός + αίρω (= εκλέγω) = αυτός που εκλέγεται από το λαό ή λαός + ερέθω (= ερεθίζω) = αυτός που ερεθίζει το λαό (προς μάχη).

Κίρκη: ίσως προέρχεται από το κίρκος (= γεράκι)

Αλκίνοος: ετυμ. αλκή (= δύναμη) + νους = αυτός που έχει δυνατό μυαλό.

Οι μαθητές της ΣΤ' Τάξης

ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΕΣ

Ένα από τα κύρια θρησκευτικά δόγματα στην Αμερική έχουν γίνει οι ευαγγελιστές. Οι ευαγγελιστές αποτελούν την κυρίαρχη σήμερα αμερικάνικη εκδοχή του προτεσταντισμού, παρόλο που εμφανίστηκαν σχετικά πρόσφατα (ιδρύθηκε το 1906 και εγκαταστάθηκε σε μια παλιά αποθήκη του Λος Άντζελες). Αποτελούν την «δυναμικότερη» εκκλησία σε παγκόσμια κλίμακα, με ρυθμούς ετήσιας αύξησης του ποιμνίου τους που ξεπερνούν το 5% και διεκδικούν 150 εκατομμύρια πιστούς σε όλο τον κόσμο.

Σημαντικότερα σημεία στην πίστη των Ευαγγελικών

ΜΑΘ.ΛΟΓ. 7

Ευρύλοχος: ετυμ. ευρύς + λοχέω (= παραμονεύω) = αυτός που παρατηρεί μακριά.

Αγαμέμνονας: ετυμ. άγαν (= πολύ) + μίμνω (= μένω, επιμένω) = ο πολύ σταθερός, ο αλύγιστος.

Αίγισθος: προέρχεται από τη λέξη αίγα (= κατσίκα)

Αλκμήνη: ετυμ. αλκή + μήνη (= σελήνη) = η ακτινοβολούσα.

Αχιλλέας: ετυμ. άχος (= θλίψη, πόνος) + ίλλω (= περιπλανιέμαι, τριγυρνώ) = αυτός που τριγυρίζει θλιμμένος αλλά και αυτός που προξενεί θλίψη ή πόνο στους ανθρώπους.

Ελένη: ετυμ. έλον (αόριστος β' του αιρώ = καταστρέφω) + ναυς (δοτική τη νυί = πλοίο) = αυτή για την οποία καταστράφηκαν πλοία.

Ηρακλής: ετυμ. Ήρα + κλέος (= δόξα) = δόξα της Ήρας.

Ιοκάστη: ετυμ. ίον (= μενεξές) + κάζω (= στολίζω) = ωραία σαν μενεξές

Μενέλαος: ετυμ. μένω + λαός = αυτός που μένει σταθερός για το λαό.

Νεοπτόλεμος: ετυμ. νέος + πτόλεμος (= πόλεμος) = ο νεαρός πολεμιστής, αυτός που είναι νέος στη μάχη.

Νέστορας: ετυμ. νέομαι (έρχομαι, επιστρέφω) = αυτός που επιστρέφει από μακριά, ο ταξιδεμένος.

Πάτροκλος: ετυμ. πατρίς + κλέος (= δόξα) = αυτός που δοξάζει την πατρίδα ή πατήρ + κλέος = η δόξα του πατέρα.

Ορέστης: ετυμ. όρος + ίσταμαι (= στέκομαι) = ο ορεινός

Φαίδρα: ετυμ. (φαιδρός < φως) = η φωτεινή, η λάμπουσα από χάρη.

Οι Ευαγγελικοί παραδέχονται και αναγνωρίζουν ως βάση της πίστης τους:

Την Αγία Γραφή (τα 39 κανονικά βιβλία της Παλαιάς και τα 27 της Καινής Διαθήκης) ως το μόνο θεόπνευστο Βιβλίο, τη μόνη πηγή και το μόνο κανόνα πίστεως και έργων.

Το Σύμβολο της Πίστης, όπως αυτό συντάχθηκε στην Α' Οικουμενική Σύνοδο της Νίκαιας το 325 μ.Χ., χωρίς το filioque (σύμφωνα δηλ. με την Ευαγγελική Εκκλησία το Άγιο Πνεύμα πορεύεται μόνον εκ του πατρός και όχι εκ του Υιού).

Την Αγία Τριάδα - Πατέρα, Υιό και Άγιο Πνεύμα. Ο Θεός που έχει Βασιλεία την αόρατη Εκκλησία-Του, την Αγία Καθολική και

Αποστολική Εκκλησία, αποκάλυψε τον Εαυτό-Του στους ανθρώπους μέσω του Ιησού Χριστού και είναι ο εκ του μη όντος δημιουργός του Σύμπαντος. Ο Ιησούς Χριστός, ο Υιός και Λόγος του Θεού, τέλειος Θεός και Άνθρωπος ικανοπόίησε τις απαιτήσεις της Θείας Δικαιοισύνης υπέρ των ανθρώπων και είναι ο μόνος Σωτήρας. Οι πιστοί πρέπει να είναι έτοιμοι να θυσιάσουν γι' Αυτόν τα πάντα, ακόμα και τη ζωή-τους. Το Άγιο Πνεύμα αποτελεί τον μόνο χορηγό της πνευματικής ζωής και προάγει τον πιστό στον αγιασμό, προκειμένου να είναι έτοιμος για τη Δευτέρα Παρουσία του Ιησού, την ανάσταση των νεκρών και την αιώνια ζωή.

Η αναγνώριση δύο ιερών τελετών ή μυστηρίων, του Βαπτίσματος και της Θείας Κοινωνίας (Δείπνο του Κυρίου ή Κυριακό Δείπνο ή Ευχαριστία). Η τελετή του Βαπτίσματος συμβολίζει τον καθαρισμό της ψυχής από την αμαρτία, που πρέπει να γίνει μέσω του Αγίου Πνεύματος. Πρόκειται για το άλλο εκείνο βάπτισμα, το πνευματικό, που μόνο ο Χριστός μπορεί να τελέσει. Το Κυριακό Δείπνο ή Ευχαριστία είναι η τελετή της Θείας Κοινωνίας στην οποία δίνονται ο άρτος και ο οίνος προς ανάμνηση του σώματος και του αίματος του Χριστού και της θυσίας-Του πάνω στο Σταυρό.

Ουσιαστικά, οι Ευαγγελικοί θεωρούν την υπόλοιπη Εκκλησιαστική παράδοση, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού κανόνων ή

el.wikipedia.org, www.greekhelsinki.gr

Απόστολος Παπαθεοδώρου, Λευτέρης Παπαδόπουλος, Νεφέλη-Μαρία Φαντίδου (ΣΤ' Τάξη)

ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ ΚΑΙ ΕΛΛΗΣΠΟΝΤΟΣ

Στα πλαίσια του κεφαλαίου «Η θέση της Ευρώπης» του μαθήματος της Γεωγραφίας μαθητές της ΣΤ' τάξης βρήκαν πληροφορίες για τα στενά του Γιβραλτάρ και του Ελλήσποντου (δηλαδή τα δύο σημεία, με τα οποία η ευρωπαϊκή ήπειρος επικοινωνεί με την Αφρική και την Ασία).

ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ

Το **Γιβραλτάρ** (Αγγλικά: **Gibraltar**, στα Ισπανικά προφέρεται **Xιμπραλτάρ**) είναι μια μικρή βραχώδης χερσόνησος έκτασης περίπου 6,5 τετραγωνικών χιλιομέτρων στο νότιο μέρος της Ιβηρικής Χερσονήσου και συγκεκριμένα της Ανδαλουσίας, 14 ναυτικά μίλια βορειοανατολικά της άκρας Ταρίφης (νότια εσχατιά της Ευρώπης), που αποτελεί όμως Βρετανικό Υπερπόντιο Έδαφος. Στο σημείο εκείνο, γνωστό και ως στενό του Γιβραλτάρ, ενώνονται η Μεσόγειος Θάλασσα με τον Ατλαντικό Ωκεανό, αποτελώντας έτσι τη δυτική κλειδί - στόμιο της λεκάνης της Μεσογείου. Το Γιβραλτάρ

εντολών που δεν πηγάζουν κατευθείαν από το Χριστό και τους Αποστόλους, ως μη ανταποκρινόμενη στο Χριστό και στους Αποστόλους-Του. Πιστεύουν εξάλλου πως οι εκκλησιαστικές εικόνες δεν αποτελούν τίποτε άλλο παρά δημιουργήματα του ανθρώπινου νου όπως αυτή επηρεάστηκε από πολιτικά και κοινωνικά ρεύματα, προκαταλήψεις και άγνοια. Κατ' αυτόν τον τρόπο η Ευαγγελική Εκκλησία διαφέρει από την Ορθόδοξη και Καθολική Εκκλησία, αφού οι τελευταίες πρεσβεύουν ότι η Εκκλησιαστική παράδοση είναι εμπνευσμένη από το Θεό και έχει την ίδια βαρύτητα με την Αγία Γραφή.

Στις εκκλησιαστικές συναθροίσεις δεν υπάρχει κανένα λειτουργικό στοιχείο. Η τελετουργία περιλαμβάνει αυθόρυμτες προσευχές, διάβασμα αποσπασμάτων της Βίβλου, ψαλμωδίες, σε ορισμένες εκκλησίες συμμετοχή χορωδίας και κήρυγμα, το οποίο αποτελεί το κύριο μέρος της τελετουργίας. Άτομα που δεν έχουν χειροτονηθεί από την Ευαγγελική Εκκλησία δεν μπορούν να κηρύξουν. Οι συναθροίσεις λαμβάνουν χώρα το απόγευμα της Κυριακής και στο μέσο της εβδομάδας. Συνήθως, όταν πρόκειται για μικρές συναθροίσεις, λειτουργούν Πρεσβύτεροι οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα να κηρύξουν αλλά και να διεξάγουν τις ιερές τελετές, όταν οι ιερείς δεν είναι διαθέσιμοι.

Λόγω της προνομιακής του γεωγραφικής θέσης και της στρατηγικής του σημασίας για τον έλεγχο της ναυσιπλοΐας, το Γιβραλτάρ αποτέλεσε επί πολλούς αιώνες σημείο έντονων αντιπαραθέσεων. Το αρχικό όνομα ήταν «βράχος του Ταρίκ», ή «όρος του Ταρίκ» από τον Τζαμπάλ Ταρίκ που το κατέλαβε το 711. Αργότερα κατελήφθη από τους Ισπανούς της Γρανάδας το 1492 και τελικά κατελήφθη από τον Βρετανό ναύαρχο Sir George Rooke στις 24 Ιουλίου 1704 και που τελικά προσαρτήθηκε στην Αγγλία κατά τη διάρκεια του Πολέμου για την Ισπανική Διαδοχή. Η βρετανική κυριαρχία αναγνωρίσθηκε από την Συνθήκη της Ουτρέχτης το 1713 την οποία και ακολούθησαν οι Συνθήκες των Παρισίων 1763 και των Βερσαλιών 1783.

Σήμερα είναι ένα από τα τελευταία απομεινάρια της αλυσίδας των βρετανικών κτήσεων που διασφάλιζαν τη θαλάσσια πρόσβαση προς τις Ινδίες. Το 1969 η Ισπανία έκλεισε τα σύνορα με το Γιβραλτάρ ζητώντας την επιστροφή του από το Ήνωμένο Βασίλειο μετά από δημοψήφισμα που ζήτησε ο ΟΗΕ για την ανεξαρτησία ή υπαγωγή του στην Ισπανία. Σε εκείνο το δημοψήφισμα η πλειοψηφία των κατοίκων τάχθηκαν υπέρ της συνέχισης της σύνδεσης με τη Βρετανία. Ωστόσο, στις 15 Δεκεμβρίου 1982 με απόφαση του Βασιλιά της Ισπανίας Χουάν Κάρλος τα σύνορα ξανάνοιξαν μετά από 13 χρόνια. Με ένα νεότερο δημοψήφισμα το 2002 επιλέχθηκε και πάλι η παραμονή του Γιβραλτάρ στο Ήνωμένο Βασίλειο. Αυτό οδήγησε σε ένα νέο Σύνταγμα το 2006 και τριμερείς συμφωνίες και την επίλυση χρόνιων προβλημάτων.

el.wikipedia.org

Παπουτσής Γιάννης, Σιδηρόπουλος Μανώλης

* * *

ΕΛΛΗΣΠΟΝΤΟΣ

Ο Ελλήσποντος ("Ελλης πόντος" = Θάλασσα της Έλλης) είναι το ιστορικό και αρχαιότερο όνομα των Δαρδανελλίων, του πορθμού που ενώνει το Αιγαίο με την Προποντίδα. Ονομάστηκε έτσι από την Έλλη, θυγατέρα του βασιλιά του Ορχομενού Αθάμαντα. Καθώς ο Φρίξος και η Έλλη ταξίδευαν στη πλάτη του χρυσόμαλλου κριαριού, η Έλλη ζαλίστηκε και έπεσε στη θάλασσα και πνίγηκε. Ο Όμηρος στην Ιλιάδα (Β' 845) αναφέρει για τον Ελλήσποντο, ότι τον πέρασαν οι σύμμαχοι των Τρώων Θράκες, υπό τον Ακάμαντα και τον Πύρσο.

Το νεότερο όνομα «Δαρδανέλλια» οφείλεται στην αρχαία πόλη Δάρδανο που είχε κτισθεί στην ασιατική ακτή στο μέσο περίπου του πορθμού. Ο γεωγραφικός

αυτός χώρος υπήρξε από την πρώιμη αρχαιότητα σημαντικός, επειδή ένωνε ως φυσική διάβαση την μια ήπειρο με την άλλη, αλλά και ως θαλάσσια λεωφόρος συνέδε τους λαούς του Αιγαίου με τους λαούς του Εύξεινου Πόντου.

Όλοι οι θαλασσοπόροι της αρχαιότητας έχουν αναζητήσει τον φυσικό πλούτο στις περιοχές του Πόντου, όπως δηλώνουν γλαφυρά οι αρχαίοι μύθοι (Αργαναυτική Εκστρατεία και Τρωικός Πόλεμος). Λαοί, όπως οι Βιθυνοί, Φρύγες, Θράκες, Μυσοί φέρουν όλοι ελληνικά ονόματα, ελληνική θρησκεία, ίδια σχεδόν έθιμα με των Ελλήνων της αρχαίας Ελλάδας ακόμη και νομίσματα με ελληνική γραφή. Αυτά τα ελληνικά φύλα, κατέλυσαν το πανίσχυρο κράτος των Χετταίων (13ος αι. π.Χ.) ακολουθώντας το παράδειγμα των Αχαιών που πρώτοι είχαν εποικίσει την Τρωάδα μετά την «Ιλιου Πέρση».

Το 608 – 606 π.Χ. οι Αθηναίοι, κατανοώντας τη σημασία του Ελλήσποντου για την προμήθεια σίτου από τα μέρη του Πόντου, έρχονται σε πόλεμο με τους Μυτιληναίους που είχαν προβεί στην οχύρωση του Ακρωτηρίου Σίγειο που έλληξε με την συμβιβαστική παρέμβαση του Περίανδρου του Κορίνθιου. Έτσι τον 6ο π.Χ. αι. ο Ελλήσποντος βρίσκεται υπό την κυριαρχία της Μιλήτου με τις αποικίες της Άβυδος, Λάμψακος και Πάριος. Μέχρι που εμφανίζονται στη περιοχή οι Πέρσες.

Ο Ηρόδοτος μας λέει ότι στα 482 π.Χ. περίπου, ο Ξέρης, βασιλεύς της Περσίας, γιος του Δαρείου, έφτιαξε δύο γέφυρες στον Ελλήσποντο στην Άβυδο, ώστε ο τεράστιος στρατός του, αποτελούμενος από περίπου 5 εκατομμύρια άνδρες, να μπορέσει να μεταφερθεί από την Μικρά Ασία στην Ελλάδα. Και οι δύο αυτές γέφυρες καταστράφηκαν σε μία καταιγίδα, με αποτέλεσμα η θάλασσα να «τιμωρηθεί» με 300 μαστιγώσεις και ένα ζεύγος αλυσίδων που ρίχτηκαν στο βυθό της. Επιπλέον, ο Ξέρης διέταξε να αποκεφαλιστούν οι υπεύθυνοι για τη δημιουργία των γεφυρών. Οι Ηροδότου Ιστορίαι vii.33-37 και vii.54-58 δίνουν λεπτομέρειες για την κατασκευή αυτών των γεφυρών από τον Ξέρη.

Η καταστροφή στη συνέχεια της πόλης της Σηστού 478 π.Χ. υπήρξε η αρχή των επιθετικών αγώνων των Αθηναίων κατά των Περσών και ο Ελλήσποντος υπάγεται στον Ελλησπόντιο φόρο του κραταιού κράτους των Αθηνών μέχρι την ήττα των

Αθηναίων στη μάχη των Αιγάλεων, η οποία επέφερε όχι μόνο την απώλεια του Ελλήσποντου αλλά και αυτή την κατάρρευση της Αθηναϊκής Ηγεμονίας.

Η κυριαρχία του Ελλήσποντου περνά στη συνέχεια στους Μακεδόνες, στους Ρωμαίους, στους Βυζαντινούς και τελικά στους Οθωμανούς. Ιστορικά βεβαιώνεται πως όλοι αυτοί οι λαοί είχαν οχυρώσει το πέρασμα του Ελλήσποντου.

Στα τέλη του προηγούμενου μήνα πήραμε γράμμα από την Τσεγκανές, το κορίτσι από την Αιθιοπία που έχει «υιοθετήσει» το σχολείο μας, μαζί με μια φωτογραφία της. Το γράμμα της έλεγε:

Αγαπητέ ανάδοχε,
Αυτή τη φορά η Τσεγκανές θα ήθελε να σας μιλήσει για τις μεταφορές.

Η Τσεγκανές μου είπε ότι στον τόπο τους οι άνθρωποι ταξιδεύουν από το ένα μέρος στο άλλο με τα πόδια, με γάιδαρο και με αυτοκίνητο.

Μερικές αποσκευές τις κουβαλάνε στην πλάτη των γαϊδάρων και στους ώμους των ανθρώπων.

Της αρέσει το μοτοποδήλατο, επειδή είναι γρήγορο και ασφαλές.

Σας ευχαριστώ!
Αντίο!

Επίσης το μυθικό ερωτικό δράμα «Ηρώ και Λέανδρος» τοποθετείται γεωγραφικά στον Ελλήσποντο. Στη πιο πρόσφατη ιστορία, λέγεται πως ο Λόρδων Βύρων κολύμπησε στον Ελλήσποντο.

el.wikipedia.org

**Παπαδόπουλος Λευτέρης, Φαντίδου Νεφέλη –
Μαρία, Χαρατσίδου Σοφία**

ΓΡΑΜΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ TSEGANEH

Εμείς της απαντήσαμε:

Αγαπητή Τσεγκανές

Είμαστε πολύ χαρούμενοι που είσαι καλά. Όλα τα παιδιά στο χωριό μας πάνε στο σχολείο με αυτοκίνητο ή με τα πόδια.

Θα θέλαμε να έχεις ό,τι χρειάζεσαι και να είσαι χαρούμενη με την οικογένειά σου και τους φίλους σου.

Σου στέλνουμε όλη την αγάπη μας.
Τα παιδιά της ΣΤ' τάξης

Dear Tseganesh,

We are very happy that you are well. All the children in our village go to school by car or on foot.

We would like you to have everything you need and be happy with your family and friends. We send you all our love.

The children of the
6th class

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του Δημοτικού Σχολείου και Νηπιαγωγείου Ριζού, στην προσπάθειά του να καλύψει κάποιες από τις ανάγκες του σχολείου μας, διοργάνωσε την Παρασκευή 2 Φεβρουαρίου χορό στο Πνευματικό Κέντρο Ριζού.

Στην προσπάθεια αυτή του Συλλόγου υπήρξαν πολλοί που βοήθησαν και τους ευχαριστούμε πολύ γι' αυτή τους τη βοήθεια. Θέλουμε λοιπόν να ευχαριστήσουμε θερμά:

- Έναν παλιό μαθητή του σχολείου μας, τον Αντώνη Σεμερτζίδη του Νικολάου, που σήμερα μας στέλνει τα χαιρετίσματά του από τη Γερμανία και μας έκανε δώρο χαρτικά και πλαστικά είδη.
- Το μανάβικο «Μίμης» για τα λαχανικά που μας πρόσφερε.
- Το Γιώργο Σαμαρόπουλο για τα ψωμιά.
- Το συνεταιρισμό «ΑΘΗΝΑ» για τα φρούτα.
- Το Σάμο Τσαγιαννίδη για την ετοιμασία του μενού.
- Τον Ιωάννη Σεμερτζίδη για τα κρεατικά.
- Τον Πράπα για τα κρεατικά.
- Τον Θωμά Παπαδόπουλο για τις προσκλήσεις.
- Τα παιδιά της ορχήστρας που έπαιξαν αφιλοκερδώς στην εκδήλωση.
- Το Λάζαρο Φαντίδη για την ηχητική κάλυψη και όχι μόνο.
- Τους γονείς των παιδιών και όλους τους συγχωριανούς.

Θέλουμε ακόμα να ευχαριστήσουμε τον Γιώργο Πουτακίδη, ο οποίος έφερε άμμο για το σκάμμα του σχολείου, για τις ανάγκες της γυμναστικής.

ΠΟΥΛΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΑΠΟ ΤΟΝ κ. ΓΙΩΡΓΟ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ, ΔΑΣΚΑΛΟ ΟΚΙΝΑΒΑ

Επειδή πηγαίνω πολύ καιρό Καράτε, αποφάσισα να πάρω συνέντευξη από τον δάσκαλό μου, για να μάθω πιο πολλά για το Okinawa.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς λέγεστε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Γιώργος Κυριακίδης

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πόσο χρονών είστε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: 43

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς ξεκινήσατε το Καράτε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Είχα την τύχη να έχω δάσκαλο τον πατέρα μου και αυτός είναι ο λόγος που ξεκίνησα πολύ νωρίς.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πόσο χρονών ήσασταν, όταν ξεκινήσατε το Καράτε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ήμουν 3,5 χρονών.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Τι ακριβώς είναι το Okinawa;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Είναι ένα άθλημα που αντιπροσωπεύει την άμυνα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ποια είναι η διαφορά μεταξύ Okinawa και Tae kwon do;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Οι διαφορές είναι τεράστιες, γιατί το ένα είναι ολυμπιακό άθλημα και γ' αυτό τον λόγο έχουν όλα τα προστατευτικά π.χ. κράνος, θώρακα, σπασούρ, γαντάκια κ.ά., ενώ το Okinawa είναι

αμυντικό, πολύ πιο σκληρό άθλημα και ταυτόχρονα επιθετικό.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πόσα χρόνια διδάσκετε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Διδάσκω από 13 ετών, διότι, το ξαναλέω, είχα τον πατέρα μου δίπλα, ειδάλλως θα έπρεπε να διδάσκω μετά τα 21, γιατί τότε παίρνεις το πινγίο προπονητή.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ποια είναι τα οφέλη που έχει κάποιος κάνοντας Καράτε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Τα οφέλη είναι πάρα πολλά τα οποία δεν μπορούμε να τα αναλύσουμε όλα, γιατί θα πρέπει να γράψουμε ολόκληρο βιβλίο. Το «νους υγίης εν σώματι υγίη» τα λέει όλα και το βασικότερο από όλα είναι ότι με το να κάνουμε Καράτε ξεφεύγουμε από τα τσιγάρα, τα ναρκωτικά κ.ά.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Τι προσόντα πρέπει να έχει ένας μαθητής για να γίνει δάσκαλος;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Τα προσόντα είναι τα εξής: Θα πρέπει να του αρέσει αυτό που κάνει, να είναι ήπιος χαρακτήρας και όχι οξύθυμος, να είναι μετρημένος, συνεπής σ' αυτό που κάνει και να μεταδίδει θετικά τις γνώσεις και την ύλη στους μαθητές του.

Παπαδόπουλος Βαγγέλης (ΣΤ' Τάξη)

ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΝΩΡΩΠΟΥ ΑΤΟΜΙΟΥΜ

Το Atomium βρίσκεται στις Βρυξέλλες και χτίστηκε για την Παγκόσμια Έκθεση Βρυξελλών το 1958. Οπως αποκαλύπτει η ονομασία του, πρόκειται για ένα μεταλλικό μόριο κρυστάλλου μεγεθυμένο κατά 165 δισεκατομμύρια φορές! Παρά το γεγονός ότι το μνημείο χτίστηκε ως έκθεμα για έξι μήνες, σηματοδοτώντας την ατομική εποχή, αποτελεί ακόμα και σήμερα ένα σημαντικό τουριστικό αξιοθέατο, συμβολίζοντας τη μοντέρνα αρχιτεκτονική και τις Βρυξέλλες. Το Atomium αποτελείται από εννέα σφαίρες χάλυβα, οι οποίες συνδέονται με σωλήνες και σχεδιάστηκε από το μηχανικό André Waterkeyn.

Οι σφαίρες με διáμετρο 18 μέτρων είναι προσβάσιμες (εκτός από τρεις) μέσω των σωλήνων, οι οποίες διαθέτουν κυλιόμενες σκάλες επιτρέποντας στους ανθρώπους να επισκεφθούν τους χώρους της έκθεσης, το εστιατόριο και τον ξενώνα που στεγάζονται εντός των σφαιρών. Εκτός από τις κυλιόμενες σκάλες, υπάρχει επίσης ένα ασανσέρ που μεταφέρει τους επισκέπτες στην κορυφαία σφαίρα. Το ασανσέρ ήταν το ταχύτερο στο είδος του εκείνη την εποχή, αφού χρειαζόταν 23 δευτερόλεπτα για να φτάσει στην κορυφή. Η υψηλότερη σφαίρα διαθέτει εστιατόριο

χωρητικότητας 140 ατόμων, προσφέροντας εκπληκτική θέα στις Βρυξέλλες.

Σχεδιασμένο αρχικά για να διαρκέσει μόνο έξι μήνες, το σχέδιο του αρχιτέκτονα Αντρέ Βατερκέν γενέτησε και κατέστη δημοφιλές τουριστικό θέλγητρο, σε σημείο που μερικοί πιστεύουν πως είναι ένα εθνικό σύμβολο του Βελγίου που ανταγωνίζεται το Μάννεκεν Πις. Βρίσκεται στο βόρειο τμήμα των

Βρυξελλών, δίπλα στο Στάδιο Βασιλιά Βαλδουίνου στο Πάρκο Χένζελ. Κοντά του βρίσκονται επίσης ένα συνεδριακό κέντρο, το πάρκο Mini Europe και ένα από τα πρώτα πολυσινεμά στον κόσμο, το Kinepolis.

Έκινώντας τον Μάρτιο του 2004, οι ανακαινιστικές εργασίες περιέλαβαν την αντικατάσταση των φθαρμένων ελασμάτων από αλουμίνιο που κάλυπταν τις σφαίρες με ανοξείδωτο ατσάλι. Για να καλυφθεί η δαπάνη των ανακαινίσεων, το παλιό αλουμίνιο πουλήθηκε στο κοινό ως σουβενίρ. Ένα τριγωνικό κομμάτι μήκους περίπου 2 μέτρων πωλήθηκε για 1.300\$. Το Ατόμιον παρέμεινε κλειστό για το κοινό από τον Οκτώβριο του 2004 μέχρι τον Φεβρουάριο του 2006. Έκτοτε το Atomium έχει δεχθεί περισσότερους από 2.000.000 επισκέπτες.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΣΤΕΡΟΕΙΔΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙ ΜΕΤΕΩΡΙΤΕΣ;

Με αφορμή την απίστευτη βροχή των μετεωρίτων αλλά και τον Αστεροειδή που πέρασε κοντά από την Γη, ας ξεσκονίσουμε λίγο τις γνώσεις μας. Τι είναι οι αστεροειδείς και τι οι μετεωρίτες;

Οι Αστεροειδείς είναι μικρά σώματα του Ήλιακου Συστήματος, που είναι σε τροχιά γύρω απ' τον Ήλιο. Η συντριπτική πλειονότητα τους είναι συγκεντρωμένη σε δύο Ζώνες: στην Κύρια Ζώνη Αστεροειδών και στη Ζώνη Κάιπερ (Kuiper Belt). Οι αστεροειδείς θεωρούνται κατάλοιπα απ' το σχηματισμό του Ήλιακου Συστήματος και υπολογίζεται ότι υπάρχουν εκατομμύρια.

Οι αστεροειδείς μοιάζουν με τεράστιους βράχους σε τροχιά γύρω απ' τον Ήλιο. Το μέγεθός τους ποικίλλει από λίγες δεκάδες μέτρα μέχρι εκατοντάδες χιλιόμετρα. Τα μικρότερα σώματα σε περιηλιακή τροχιά ονομάζονται μετεωροειδείς.

Συνήθως οι αστεροειδείς έχουν ακανόνιστο σχήμα που μοιάζει με πατάτα, οι μεγαλύτεροι όμως έχουν σφαιρικό ή ελλειπτικό σχήμα, καθώς η βαρύτητα που δημιουργεί η μάζα τους στην επιφάνειά τους υπερισχύει.

Σύμφωνα με το ψήφισμα 5Α της 26ης Συνόδου της Διεθνούς Αστρονομικής Ενώσεως (2006), οι σχεδόν σφαιρικοί αστεροειδείς ονομάζονται στο εξής και νάνοι πλανήτες. Οι αστεροειδείς της Κύριας Ζώνης αποτελούνται κυρίως από πυριτικούς βράχους και μέταλλα. Ο 1 Δήμητρα (Ceres) αποτελεί εξαίρεση, καθώς ένα μεγάλο μέρος του είναι πάγος νερού. Αντιθέτως, οι αστεροειδείς της Ζώνης Κάιπερ αποτελούνται κυρίως από πάγους (π.χ. παγωμένα αέρια). Υπολογίζεται ότι υπάρχουν εκατομμύρια αστεροειδείς στο Ήλιακό Σύστημα, κι απ' αυτούς μέχρι τον Οκτώβριο του 2005 είχαν καταγραφεί οι 299.733, με τους 118.161 από αυτούς επίσημα καταγεγραμμένους σε καταλόγους.

Ο μετεωρίτης είναι ένα ουράνιο σώμα που έλκεται από τη βαρύτητα της Γης και πέφτει στην επιφάνεια, χωρίς να διαλυθεί πλήρως στην ατμόσφαιρα. Κατά την είσοδο στην ατμόσφαιρα θερμαίνεται λόγω τριβής και αναφλέγεται, πράγμα που προκαλεί την χαρακτηριστική μορφή ενός μετεωρίτη, γνωστό και ως «πεφταστέρι».

Όταν οι μετεωρίτες εισέρχονται στη γήινη ατμόσφαιρα οι ταχύτητές τους κυμαίνονται από

36.000 έως και 250.000 χιλιόμετρα την ώρα. Στη συνέχεια επιβραδύνονται και η ταχύτητά τους μειώνεται σε μερικές εκατοντάδες χιλιόμετρα την ώρα, για να καταλήξουν στην επιφάνεια της Γης με ένα χαρακτηριστικό σάλπισμα.

Εν τούτοις, τα πολύ μεγάλα κομμάτια επιβραδύνονται ελάχιστα και γι' αυτό δημιουργούν κρατήρες. Τα πετρώδη, φυσικά, μετεωροειδή, με διάμετρο μέχρι 10 μέτρα, εκρήγγυνται στη διάρκεια της πτώσης τους μέσα στη γήινη ατμόσφαιρα πριν φτάσουν στην επιφάνεια της Γης, αν και η ενέργεια που εκλύεται είναι ίση με την έκρηξη πέντε ατομικών βομβών τύπου Χιροσίμα.

Αρκετές φορές κατά το απότερο παρελθόν ιδιαίτερα μεγάλοι μετεωρίτες έχουν φτάσει στην επιφάνεια της γης και έχουν προκαλέσει μεγάλες εκρήξεις.

Ο μεγαλύτερος κρατήρας από ενα τέτοιο γεγονός είναι στο Βρέντεφορτ, στη Νότια Αφρική, με διάμετρο σχεδόν 300 χλμ, που πιθανολογείται ότι δημιουργήθηκε κατά την πρόσκρουση μετεωρίτη διαμέτρου 10 χλμ. Από πρόσκρουση μετεωρίτη κοντά στη χερσόνησο Γιουκατάν του Μεξικού θεωρείται πως εξαφανίσθηκαν και οι δεινόσαυροι.

Στους ιστορικούς χρόνους ελάχιστα τέτοια γεγονότα είναι καταγεγραμμένα. Ένα πιθανό τέτοιο φαινόμενο συνέβη το 1908 στην περιοχή Τανγκάσκα της Σιβηρίας, αν και δεν είναι εντελώς σίγουρο αν ήταν μετεωρίτης ή κομήτης. Μία παρόμοια έκρηξη παρατηρήθηκε πάνω από τον Καναδά στις αρχές του 2.000 όπου ένας μετεωρίτης διαλύθηκε αφήνοντας πίσω του ένα σύννεφο σκόνης το οποίο ήταν ορατό επί αρκετές ώρες. Τα κομμάτια, όμως, των σιδηρούχων μετεωρίτων, πολλές φορές φτάνουν μέχρι τη Γη.

Για να επιβιώσει ένας μετεωρίτης από την τριβή με την ατμόσφαιρα της γης θα πρέπει να είναι σχετικά μεγάλου μεγέθους. Πρακτικώς η γήινη ατμόσφαιρα προστατεύει τον πλανήτη από την εισβολή αντικειμένων διαμέτρου έως και 50 μέτρων και έτσι τα περιστατικά προσκρούσεων είναι σχετικά σπάνια. Μία άλλη πηγή προστασίας για την Γη είναι οι μεγάλοι πλανήτες στις εξωτερικές τροχιές του ήλιακου συστήματος, ειδικότερα ο Δίας που με τα ισχυρά πεδία βαρύτητάς τους προσέλκουν τους τυχόν μετεωρίτες. Πρόσφατο παράδειγμα ήταν η επάνοδος του Κομήτη Σουμέηκερ-Λέβυ που έπεσε πάνω στον Δία.

Βέβαια, αυτό που ζήσαμε σήμερα βλέποντας τα πλάνα από την Ρωσία είναι ένα από τα γεγονότα που θα μείνουν στην ιστορία και θα έχουμε και εικόνα από αυτά.

ΜΥΘΟΙ ΣΤΑ ΠΟΝΤΙΑΚΑ

ΤΟ ΛΕΟΝΤΑΡΙΝ ΚΙ ΤΟ ΚΟΠΑΔΙΝ

Μίαν είνας τσοπάνος επίασεν ‘ς σο δάσος έναν μικρόν λεοντάριν και έβαλεν ατο απές ‘ς σα πρόβατα, να βόσκετε και να ζει. Το λεονταρόπον επέρεν τα συνήθειας τοι προβατί, εζήνεν με το χορτάρ και ενέσπαλε ας σ’ όποιον μέρος έρθεν.

Έναν ημέραν έναν άγρα λεοντάριν εσέβεν απές ‘ς σο κοπάδιν. Τα πρόβατα εταγουτεύαν αδά και εκεί.

Το λεοντάριν σασεμένο είδεν το λεονταρόπον κ’ ερώτησεν ατο:

- Πως εβρέθες απές ‘ς σα πρόβατα; Πως ζεις στο χορτάρ;

- Και ντο θελντς να ευτάγω; είπεν το λεονταρόπον.

Ατότε επήγαν ‘ς σ’ ένα λίμνα και ετέρεσαν απες ‘ς σο νερό τα προσωπά τουν.

- Για τέρε, είπε το λεοντάριν, πόσον πολλά ομάζωμε, είμες δύο έμορφα λεοντάρε...

Αμάν το λεονταρόπον ελάγγεψεν, εγρύλτσεν και εχάθεν με το λεοντάριν’ς σο άγρα δάσος.

Το λεονταρόπον αέτσ εβρεν τη στράταν ατ’, έβρεν την κιαντήν ατ’!

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Ενέσπαλε = ξέχασε, από το ανασπάλλω (ανα + σπάλω)

Από το βιβλίο «Ανέκδοτα και μύθοι στην ποντιακή διάλεκτο» του Παύλου Δ. Παλαιολόγου
Παπαδόπουλος Βαγγέλης, Παπουτσής Γιάννης (ΣΤ' Τάξη)

ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΛΕΜΕ:

«Από τη Σκύλλα στη Χάρυβδη»

Σύμφωνα με τη μυθολογία, η Σκύλλα αρχικά ήταν μια πολύ όμορφη κοπέλα. Όταν την ερωτεύτηκε όμως ο Γλαύκος ή ο Ποσειδώνας, από ζηλοτυπία η Κίρκη ή η Αμφιτρίτη τη μεταμόρφωσε σε άγριο τέρας με δώδεκα πόδια και έξι κεφάλια που έφεραν τρεις σειρές δοντιών. Το τέρας κατοικούσε στο σπήλαιο πανύψηλου βράχου ενός πορθμού και, όταν πεινούσε, γυρόφερνε τα κεφάλια πάνω από τη θάλασσα, καταβροχθίζοντας ψάρια, δελφίνια, φώκιες και ναύτες που τύχαινε να ταξιδεύουν.

Η Χάρυβδη θεωρούνταν θυγατέρα το Ποδειδώνα και της Γης. Επειδή όμως άρπαξε μερικά από τα βόδια του Ηρακλή, κατακεραυνώθηκε από το Δία και εκσφενδονίστηκε σε ένα σημείο της θάλασσας για να παραμείνει εκεί μόνιμα. Διέμενε στη σκιά μιας συκιάς που έπεφτε στη βάση ενός τεράστιου βράχου και ήταν η προσωποποίηση του θαλάσσιου στροβίλου· τρεις φορές την ημέρα ρουφούσε το νερό της θάλασσας και τρεις φορές το ξερνούσε.

Οι πελώριοι βράχοι πάνω στους οποίους κατοικούσαν τα δύο αυτά τέρατα βρίσκονταν ο ένας απέναντι στον άλλο και σχημάτιζαν ένα στενό πέρασμα ανάμεσα στην Ιταλία και στη Σικελία, κατ’

(Από το βιβλίο της Γιωλάντας Τσορώνη – Γεωργιάδη «Γιατί το λέμε έτσι...»)
Σεμερτσίδου Ευθυμία, Σιδηρόπουλος Μανώλης (ΣΤ' Τάξη)

Εσέβεν = μπήκε, από το εμπαίνω, αρχαίο εμβαίνω

Εταγουτεύαν = σκόρπισαν, από το ταγουτεύουντομαι

Ομάζωμε = μοιάζουμε, από το ομάζω

Έβρεν = βρήκε, από το ευρίσκω ή ευρήκω αρχαίο ευρίσκω

* * *

ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΠΑΔΙ

Κάποτε ένας τσοπάνος έπιασε στο δάσος ένα λιονταράκι και το έβαλε μέσα στα πρόβατα να βοσκήσει και να ζήσει. Το λιονταράκι συνήθισε με τα πρόβατα, ζούσε με το χόρτο και ξέχασε την καταγωγή του.

Μια μέρα ένα άγριο λιοντάρι μπήκε στο κοπάδι. Τα πρόβατα σκόρπισαν εδώ και εκεί. Το λιοντάρι έκπληκτο είδε το λιονταράκι και το ρώτησε:

- Πώς βρέθηκες μέσα στα πρόβατα; Πώς ζεις με το χόρτο;

- Και τι θέλεις να κάνω; είπε το λιονταράκι.

Τότε πήγαν σε μια λίμνη και καθρεφτίστηκαν στο νερό τα πρόσωπά τους.

- Για δες, είπε το λιοντάρι, πόσο πολύ μοιάζουμε, είμαστε δύο όμορφα λιοντάρια.

Αμέσως το λιονταράκι πήδησε, έβγαλε φωνή και χάθηκε με το λιοντάρι στο άγριος δάσος.

Ετσι το λιονταράκι βρήκε το δρόμο του, βρήκε τον εαυτό του!

Από το βιβλίο «Ανέκδοτα και μύθοι στην ποντιακή διάλεκτο» του Παύλου Δ. Παλαιολόγου

άλλους στο Γιβραλτάρ. Η Σκύλλα και η Χάρυβδη είχαν γίνει ο φόβος και ο τρόμος των ναυτικών γιατί, ακόμα κι αν ξέφευγαν από τη μία, ήταν αδύνατον να γλιτώσουν από την άλλη. Δια μέσου αυτών πέρασε το πλοίο του Ιάσονα με τη βοήθεια της Θέτιδας χωρίς απώλειες, αργότερα και του Οδυσσέα. Του τελευταίου όμως υπέστη τόσο σημαντικές βλάβες, ώστε μόλις και μετά βίας κατάφερε να σωθεί ο ίδιος κα οι σύντροφοί του. Από το μύθο αυτό λοιπόν προέρχεται η φράση «από τη Σκύλλα στη Χάρυβδη», που έχει την έννοια των διαδοχικών κακών από τα οποία δύσκολα κανείς μπορεί να διαφύγει.

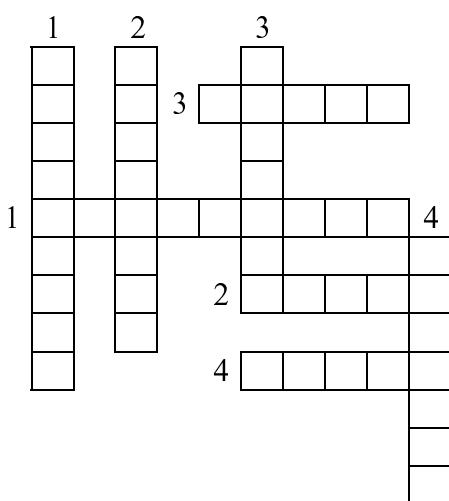
* * *

«Είναι ο μέντοράς μου»

Ο Μέντωρ ήταν ομηρικός ήρωας από την Ιθάκη στον οποίο ο φίλος του Οδυσσέας, φεύγοντας για την Τροία, εμπιστεύτηκε την φροντίδα του σπιτιού του και την εκπαίδευση του Τηλέμαχου. Για τις υπηρεσίες του αυτές και την αφοσίωσή του, το όνομά του έγινε συνώνυμο κάθε συνετού και πιστού φίλου, κάθε σημαντικού δασκάλου, κάθε προσώπου που συμβουλεύει καθοδηγεί κάποιον, ώστε να κάνει τις σωστές επαγγελματικές επιλογές.

ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΕ ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΑΣ**ΒΡΕΙΤΕ ΤΑ 15 ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΘΕΟΥΣ ΠΟΥ ΕΜΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΟΔΥΣΣΕΙΑ**

N	A	Y	Σ	I	K	A	M	B	Λ	Α	Α
Θ	Σ	T	Α	Γ	Δ	E	E	R	Π	P	P
Λ	Α	E	R	T	H	S	N	H	Σ	H	Σ
Φ	H	M	I	O	Σ	Δ	T	A	Σ	T	T
T	Y	Φ	X	Ψ	Ω	Φ	O	Ψ	X	H	Y
Σ	P	A	Λ	H	Θ	E	R	Σ	H	Σ	Φ
Λ	K	I	O	Λ	I	Θ	A	E	Z	A	A
E	I	Ξ	N	M	K	H	Σ	Δ	Γ	B	X
Y	P	Λ	A	I	O	Λ	O	Σ	Ω	A	I
P	K	O	Λ	R	Σ	Γ	Y	Φ	X	Ψ	Λ
Y	H	A	N	T	I	Λ	O	X	O	Σ	Λ
M	Z	Ξ	E	P	Γ	A	Θ	Σ	Δ	N	A
A	H	Y	B	I	Π	Δ	N	Ω	Κ	E	A
X	Ξ	Λ	H	O	K	P	I	T	O	Σ	Σ
O	Ω	X	Σ	Φ	A	K	L	M	Z	Ξ	I
Σ	Z	P	A	A	N	T	I	N	O	O	Σ
Π	H	K	Δ	E	R	E	Z	Δ	Ω	Z	O
P	Θ	M	Ξ	Σ	Γ	O	A	Γ	Γ	O	T
E	I	N	E	Y	P	Y	K	Λ	E	I	A
Y	A	Θ	H	N	A	Σ	X	A	Z	H	Y

Φαντίδου Νεφέλη - Μαρία, Χαρατσίδου Σοφία (ΣΤ' Τάξη)**ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ****ΟΠΙΖΟΝΤΙΑ**

1. Γιος του Οδυσσέα.
2. Η θεά που βοηθούσε τον Οδυσσέα..
3. Το ποτό που έπιναν εκείνη την εποχή.
4. Ο αγγελιαφόρος των θεών.

ΚΑΘΕΤΑ

1. Ήθελαν να παντρευτούν την Πηνελόπη.
2. Η γυναίκα του Οδυσσέα.
3. Τα ζώα που ζούσαν στο νησί των Κυκλώπων.
4. Κόρη του βασιλιά Αλκίνοου.

**Σεμερτσίδου Ευθυμία,
Σιδηροπούλου Ελισάβετ (ΣΤ' Τάξη)**

Η ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ ΤΗΣ «ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ»

Λέγεται αλλιώς το κρασί.

Ο πατέρας των θεών.

Την έδωσε ο Οδυσσέας στην Πηνελόπη πριν φύγει για την Τροία.

Αυτοί πολεμούσαν μαζί με τον Οδυσσέα.

Το τέρας με τα έξι κεφάλια που συνάντησε ο Οδυσσέας.

Έτσι λέγανε την παραμάνα του Οδυσσέα.

Το νησί του Οδυσσέα.

Η θεά που βοηθούσε τον Οδυσσέα.

Παπαδόπουλος Λευτέρης, Παπουτσής Γιάννης (ΣΤ' Τάξη)

ΒΡΕΙΤΕ ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

Λ	P	Σ	Y	Γ	I
E	T	N	O	A	S

P	L	H	M	S
Φ	Y	O	O	

Παπαδόπουλος Γιώργος – Ραφαήλ, Παπαθεοδώρου Απόστολος (ΣΤ' Τάξη)

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

- Πώς καταλαβαίνουμε ότι ο Αδάμ και η Εύα δεν ήταν Κινέζοι;
- Αν ήταν Κινέζοι, δε θα έτρωγαν το μήλο αλλά το φίδι.

* * *

Κάποιος ανοίγει τα μάτια του μετά την εγχείρηση και μονολογεί με απορία:

- Γιατρέ μου, πριν με εγχειρίσεις δεν είχες μούσι, τώρα πώς έγινε αυτό;

Και ο άλλος:

- Δεν είμαι ο γιατρός, είμαι ο Άγιος Πέτρος!

Σιδηρόπουλος Μανώλης (ΣΤ' Τάξη)

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

«Εμείς ψωμί δεν είχαμε, λουκούμια εγυρέψαμε»

Όταν δεν έχουμε τα βασικά, δεν πρέπει να ζητούμε τα δευτερεύοντα.

* * *

«Οποιος λέει ψέματα, πέφτει μες στα αίματα»

Τα ψέματα (ιδίως στην περίπτωση της συκοφαντίας) μπορεί να προκαλέσουν ακόμη και αιματοχυσία.

Παπαδόπουλος Βαγγέλης (ΣΤ' Τάξη)

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Το καημένο το καρκάσι
που θα πάει να ξεχειμάσει
που σπυρί μαλλί δεν έχει
και του κούκου τη φωνή έχει.

Τι είναι;

(Σούπα με ρύζι)

Δώδεκα καλόγριες
κυνηγά η μια την άλλη
και καμιά δεν πιάνεται.

Τι είναι:

(Αρχαριθμητικό παιχνίδι)

Φαντίδης Ιωακείμ (ΣΤ' Τάξη)

ΔΥΣΕΙΣ ΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 136

ΒΡΕΙΤΕ ΤΑ 16 ΟΝΟΜΑΤΑ ΠΟΥ ΓΙΟΡΤΑΖΟΥΝ ΤΟ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ: (ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ) ΛΩΤΟΦΑΓΟΙ, ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ, ΚΑΛΥΨΩ, ΧΑΡΥΒΔΗ, ΚΙΡΚΗ, ΣΚΥΛΑ, ΠΗΝΕΛΟΠΗ, ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, ΣΕΙΡΗΝΕΣ (ΚΑΘΕΤΑ) ΠΟΛΥΦΗΜΟΣ, ΛΑΙΣΤΡΥΓΟΝΕΣ, ΕΥΜΑΙΟΣ, ΚΙΚΟΝΕΣ, ΕΥΡΥΚΛΕΙΑ, ΑΙΟΛΟΣ, ΝΗΣΙ ΗΛΙΟΥ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ: ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ 1. ΚΥΚΛΩΠΕΣ 2. ΛΩΤΟΦΑΓΟΙ 3. ΚΙΡΚΗ 4. ΚΑΝΕΝΑΣ **ΚΑΘΕΤΑ** 1. ΙΘΑΚΗ 2. ΣΚΥΛΑ 3. ΠΟΛΥΦΗΜΟΣ 4. ΧΑΡΥΒΔΗ

Η ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ ΤΟΥ «ΓΕΝΑΡΗ»: ΓΙΟΡΤΗ, ΕΛΑΤΟ, ΝΙΚΟΣ, ΑΣΤΡΟ, ΡΟΔΙ, ΗΛΙΟΣ, ΣΤΟΛΙΔΙΑ
ΒΡΕΙΤΕ ΤΙΣ ΛΕΞΕΙΣ: ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

